

Seat No. : _____

XT-123

April-2013

B.Com. Sem.-II

CE-(E) Fundamentals of Banking-II

(Banking)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. એકમ બેંકિંગ પદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવી તેનાં ફાયદા અને ગેરફાયદાઓ જણાવો. 14
અથવા
ભારતમાં બેંકોનું માળખું સવિસ્તાર સમજાવો.
2. બેંકર-ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપી, બેંકર-ગ્રાહક સંબંધનાં સામાન્ય લક્ષણો ચર્ચો. 14
અથવા
બેંકર-ગ્રાહક સંબંધનો અંત આવતાં સંજોગો વર્ણવો.
3. ભારતમાં સહકારી બેંકોના ત્રિસ્તરીય માળખાની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
ભારતમાં સહકારી બેંકોનાં સંચાલનની મર્યાદાઓ વર્ણવો.
4. બેંકિંગક્ષેત્રે કોમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
અથવા
A.T.M. નો અર્થ અને વિધિ સમજાવી તેના લાભા-લાભ ચર્ચો.
5. નીચે આપેલાં વિધાનો લખીને ખરા (✓) કે ખોટાં (×) ની નિશાની કરો : 14
(1) અમેરિકા એકમ બેંકિંગનું શ્રેષ્ઠ મોડેલ છે.
(2) બેંક શબ્દની ઉત્પત્તિ જાપાનીઝ ભાષામાંના શબ્દમાંથી થઈ હતી.
(3) ભારતીય બેંકિંગ માળકામાં R.B.I. સર્વોચ્ચ સ્થાને છે.
(4) ગ્રાહકનું મૃત્યુ થયા પછી પણ બેંકમાં ખાતું ચાલુ રહે છે.

- (5) બેંકરને વિશિષ્ટ મોભાવાળો દેવાદાર કહેવાય છે.
  - (6) ગ્રાહક અસ્થિર મગજનો થાય તો પણ બેંક સાથેના વ્યવહારો કરી શકે છે.
  - (7) ભારતમાં 1904 માં સહકારી પ્રવૃત્તિની શરૂઆત થઈ.
  - (8) ભારતમાં સહકારી બેંકિંગ માળખું ચોરસ આકારનું છે.
  - (9) પ્રાથમિક સહકારી મંડળીનાં સંચાલનમાં જાતીય સભ્યપદ જોવા મળે છે.
  - (10) બેંકોમાં કોમ્પ્યુટરાઈઝેશનને લીધે રોજગારીમાં ઘટાડો થયો છે.
  - (11) ક્રેડિટકાર્ડમાં ત્રણ પક્ષકારો સંકળાયેલા હોય છે.
  - (12) A.T.M. એટલે All time money એવું થાય છે.
  - (13) પ્રાથમિક ધિરાણ સહકારી મંડળી ખેડૂતોને સીધુ ધિરાણ આપે છે.
  - (14) સહકારી પ્રવૃત્તિની વિશ્વમાં સૌપ્રથમ શરૂઆત ઈટાલીમાં થઈ હતી.
-

Seat No. : _____

XT-123

April-2013

B.Com. Sem.-II

CE-(E) Fundamentals of Banking-II

(Banking)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures in the right indicate maximum marks.

1. Explain procedure of Unit Banking System. What are its advantages and disadvantages ? **14**

OR

Explain in detail Indian Banking Structure.

2. Define Banker and Customer. Explain in detail general Features of Banker-customer relationship. **14**

OR

Discuss the circumstances of End of Banker and Customer relationship.

3. Explain tri-practice of Co-operative Bank System in India. **14**

OR

Discuss the limitation of Co-operative Bank Management in India.

4. Explain in detail use of computer in Banking sector. **14**

OR

Give the meaning of A.T.M. and the procedure of A.T.M. Explain advantages and disadvantages of A.T.M.

5. Put (✓) for correct and (×) for incorrect statement. **14**

- (1) America is best model for Unit Banking System.
(2) The 'Word Bank' has derived from
(3) R.B.I is an Apex Bank in Indian Banking Sector.
(4) After the death of customer Bank Account is continued.

- (5) Banker is called dignified debtor.
  - (6) Even if the customer loses his or her mental balance, he or she can transact with bank.
  - (7) Co-operative activity started in 1904 in India.
  - (8) Co-Operative Banking structure in India is in square shape.
  - (9) An element of casteism in management of primary Co-operative Societies.
  - (10) Employment has reduced due to computerization in Bank.
  - (11) Three parties are involved in credit card.
  - (12) A.T.M. stands for all time money.
  - (13) Primary Co-operative Societies is a direct Finance to the Farmer.
  - (14) Co-operative Movement began first in the world from Italy.
-